

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Accountantsverslag 2021

Gemeente Zeist

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
29 juni 2022

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Aanbiedingsbrief

Gemeente Zeist
T.a.v. de raad en het college van burgemeester en wethouders
Het Rond 1
3701 HS ZEIST

29 juni 2022

Referentie: K5MYQ72DM4FS-1444896063-68

Geachte leden van de raad en het college,

Hierbij bieden wij u ons accountantsverslag aan dat wij hebben opgesteld in het kader van onze controle op de jaarrekening 2021 van de gemeente Zeist. We hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met onze controleplan van 15 september 2021.

Dit accountantsverslag gaat in op de belangrijkste bevindingen uit onze controle. Deze bevindingen zijn openlijk en constructief besproken met de ambtelijke organisatie en het college.

We hebben de inhoud van dit verslag besproken tijdens de vergadering met de auditcommissie op 7 juni 2022. Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Wij zijn uiteraard graag bereid om de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Hoogachtend,
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. M.J.A. Koedijk RA RE
partner

*PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam,
T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl*

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen**
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Onze kernboodschappen

In dit hoofdstuk hebben we onze kernboodschappen samengevat.

01

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen**
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Onze kernboodschappen (1/2)

Onze kernboodschappen in twee pagina's

Een goedkeurende controleverklaring

Wij hebben onze accountantscontrole van de jaarrekening 2021 van de gemeente Zeist afgerond. Wij hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt op het aspect getrouwheid en financiële rechtmatigheid, onder voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door de raad. Er resteren [onzekerheden](#) in het kader van het sociaal domein van €3,0 miljoen (2020: €4,0 miljoen) en er is sprake van [rechtmatigheidsfouten](#) in het kader van aanbestedingen van €0,6 miljoen (2020: €0,6 miljoen). Beide blijven (ruim) onder de tolerantieniveaus.

Terugkoppeling op de door u benoemde specifieke thema's

Bij de uitvoering van onze controle kunt u specifieke thema's benoemen, waarover u additioneel geïnformeerd wilt worden. Tijdens de vergadering van de auditcommissie op 30 september 2021 is gekozen voor sociaal domein, beheersing van IT-omgeving en beheersing van investeringskredieten:

- Sociaal domein:** In de P&C-producten wordt gerapporteerd over taakstellingen. Ook in 2021 blijven er onzekerheden rondom de prestatielevering, maar de ambitie is er om het geplande vervolgonderzoek, naar aanleiding van de eerder uitgevoerde pilot, medio 2022 te starten.
- Beheersing Investeringskredieten:** De geconstateerde begrotingsonrechtmatigheid inzake investeringskredieten heeft geleid tot verbetering in proces en rapportage. We adviseren om eenduidige afspraken te maken over de opbouw van jaarschijven.
- Beheersing IT-omgeving:** Diverse inspanningen tot het aanscherpen van de beheersing van de IT-omgeving hebben geleid tot verbetering.

We hebben de gemeente Zeist leren kennen als een 'lerende' organisatie die belangrijke thema's oppakt

In onze boardletter van 8 december 2021 hebben we reeds aan u gerapporteerd over de interne beheersing. Conclusie: er is een voldoende basis van interne beheersing aanwezig bij de gemeente Zeist. In onze daarvan afgeleide rapportage van interim-bevindingen, hebben we het college en het GMT een aantal aanbevelingen meegegeven. We concluderen dat aanbevelingen binnen de gemeente Zeist worden opgepakt. Wij vinden het belangrijk dat onze én interne aanbevelingen worden opgevolgd om de verder verbetering in het interne controle proces verder te bespoedigen. Een drietal voorbeelden:

- De rechtmatigheidsfouten die we rapporteren ([aanbestedingen](#)) waren al in beeld vanuit de interne controles.
- De confronterende onderzoeksrapporten in het kader van de beheersing van de IT-omgeving hebben geleid tot aanscherpingen in beheersing.
- Er is door de gemeente Zeist reeds een overkoepelende frauderisicoanalyse uitgevoerd.

Zeist loopt goed op schema voor de rechtmatigheidsverantwoording

De gemeente Zeist is volop bezig met de voorbereidingen op de rechtmatigheidsverantwoording. De [wisselwerking tussen de drie lijnen](#) van het Drielijnenmodel wordt geoptimaliseerd en er wordt jaarlijks een Auditverslag opgesteld met de geconstateerde afwijkingen in het kader van rechtmatigheid. In de paragraaf bedrijfsvoering in de jaarrekening 2021 heeft het college reeds voorgesorteerd op de [rechtmatigheidsverantwoording](#).

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Onze kernboodschappen (2/2)

Onze kernboodschappen in twee pagina's

Het binnen de gemeente Zeist ontwikkelde 'dashboard stabiliteitscriteria' geeft inzicht in de ontwikkeling van de financiële positie

De gemeente Zeist kenmerkt zich als een financieel stabiele gemeente. Dat beeld wordt ondersteund door de [kengetallen](#). De laatste jaren staat de financiële positie echter onder druk door toenemende kosten (bijvoorbeeld in het sociaal domein). Er moet derhalve wel aandacht moet blijven voor de structurele exploitatieruimte. Het binnen de gemeente Zeist ontwikkelde 'dashboard stabiliteitscriteria' geeft inzicht in de ontwikkeling van de financiële positie.

Het weerstandsvermogen wordt volgens eigen begrippen geclassificeerd als 'voldoende', maar niet alle algemene reserves zijn hierin betrokken

Met 1,04 is de ratio weerstandsvermogen hoger dan vorig jaar (0,79) én hoger dan de begroting (0,63), maar blijft volgens eigen begrippen wel geclassificeerd als 'voldoende'. In overeenstemming met de door de raad vastgestelde nota stabiliteitscriteria, wordt in de berekening enkel de reserve weerstandsvermogen meegenomen. Bij veel andere gemeenten wordt de ratio weerstandsvermogen berekend door alle algemene reserves mee te nemen in de berekening van het weerstandsvermogen. Als de gemeente Zeist ook de algemene reserve (inkomensfunctie) zou meenemen, dan zou de beschikbare weerstandscapaciteit uitkomen op €44,6 miljoen en de ratio op 6,1 (uitstekend).

Eerstejaars controle - goede samenwerking met uw team

Sinds dit jaar zijn wij uw externe accountant. Onze eerste indruk is dat we een goede, open en plezierige samenwerking hebben met uw gehele organisatie. We weten elkaar te vinden en kunnen ondersteunen in de groei die de gemeente Zeist wil maken. Dit alles in een bijzondere tijd waarin we een weg zoeken in het hybride werken.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten**
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Speerpunten

Bij de uitvoering van de controle kunt u ons specifieke speerpunten meegeven. Dit hebben we met u besproken in de auditcommissievergadering van 15 september 2021. In dit hoofdstuk delen we onze observaties over deze speerpunten.

02

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten**
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Speerpunt 1: Sociaal domein (1/2)

Naar aanleiding van de eerder uitgevoerde pilot heeft de gemeente Zeist de ambitie om medio 2022 het geplande vervolgonderzoek naar de prestatielevering te starten

Bij de uitvoering van de controle kunt u ons specifieke speerpunten meegeven. Dit hebben we met u besproken in de auditcommissievergadering op 31 augustus 2021. U heeft ons speerpunten meegegeven in relatie tot het sociaal domein, de beheersing van de IT-omgeving en investeringskredieten.

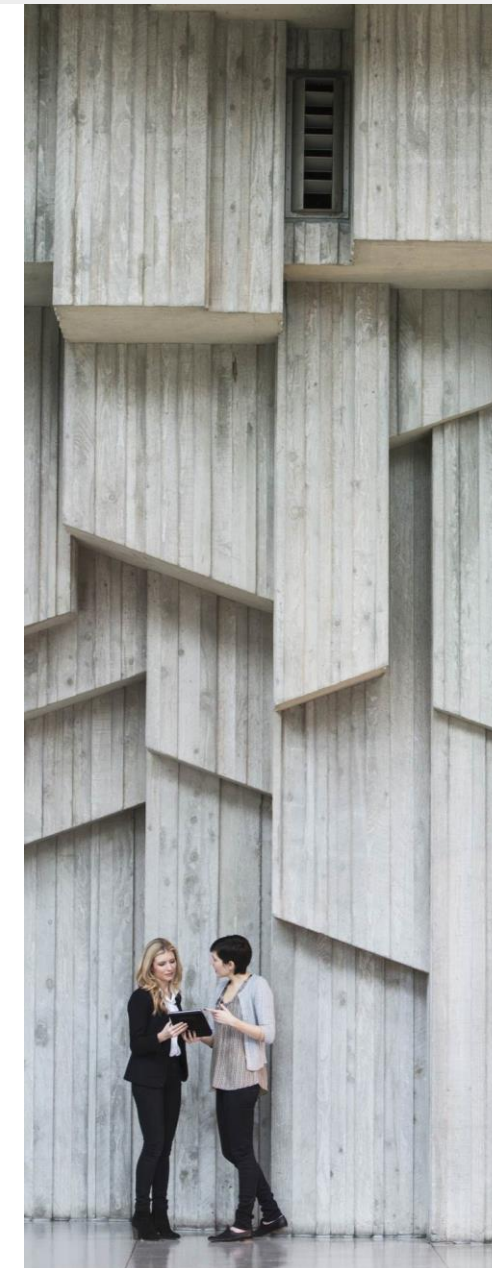
In de P&C-producten wordt gerapporteerd over taakstellingen

Op basis van besprekingen met het management hebben we geconstateerd dat de gemeente periodiek de taakstellingen monitort. In de P&C-producten wordt hierover gerapporteerd. De gemeente Zeist is een project 'Sociaal in balans' gestart om de grip te vergroten. Daarbij wordt niet alleen gekeken welke maatregelen financieel effect hebben maar wordt ook geïnvesteerd in het verbeteren van stuurinformatie om sneller de effecten van de preventieve maatregelen te kunnen monitoren of om bij te sturen waar nodig. We adviseren het college om daarnaast periodiek afstemming te hebben met de zorgleveranciers, zodat deze verassingen beperkt worden.

Naar aanleiding van de eerder uitgevoerde pilot heeft de gemeente Zeist de ambitie om medio 2022 het geplande vervolgonderzoek te starten

De directie heeft besloten een pilot uit te voeren om zelf de prestatielevering te gaan controleren, zodat de gemeente Zeist minder c.q. niet afhankelijk is van de productieverantwoordingen van de zorgleveranciers. Uit de pilot bleek dat voor prestatielevering niet zonder meer 'gesteund' kon worden op de controles in de zorgapplicatie. Op basis van de gerelateerde aanbevelingen zijn acties uitgezet, waarna een vervolgonderzoek wordt uitgevoerd met name over a) de wijze van beschikken en b) het integreren van de toets op prestatielevering. De ambitie is dat dit vervolgonderzoek medio 2022 doorgang zal vinden.

We raden het college en de directie van de gemeente Zeist aan om de interne beheersingsmaatregelen gedurende 2022 meer in lijn te brengen met de [SDO-notitie](#) van de NBA. Hierdoor kunnen verbeteringen worden doorgevoerd zoals bijvoorbeeld standaardagenda's en templates voor de vastlegging van gesprekken met de zorginstellingen. Op deze wijze kan de prestatielevering in combinatie met de kwaliteit van zorg op basis van interne beheersingsmaatregelen worden aangetoond. Het effect is bovendien dat minder 'gesteund' hoeft te worden op de productie-verantwoordingen van zorgleveranciers zodat het 'dossier' sociaal domein afgerond is op het moment van opstellen van de jaarrekening.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- **Speerpunten**
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Speerpunt 1: Sociaal domein (2/2)

De gemeente Zeist blijft afhankelijk van productieverantwoordingen vanuit zorgleveranciers maar de gerelateerde onzekerheid is wel gedaald van €4,0 miljoen naar €3,0 miljoen

Ook in 2021 blijven er onzekerheden rondom de prestatielevering ZIN

De gemeente Zeist steunt dus voor 2021 nog in belangrijke mate op de productieverantwoordingen voor de prestatielevering van de zorg. Om een tijdige afronding van de jaarrekening te kunnen waarborgen is de gemeente afhankelijk van een tijdige indiening door de aanbieders (voor 1 april 2021). Daarnaast geldt dat de gemeente Zeist voor kleinere zorgaanbieders niet de voorwaarde heeft gesteld tot het verrichten van een externe accountantscontrole. Dit is om de administratieve lasten voor kleinere aanbieders te verminderen.

De onzekerheden zijn in 2021 gedaald naar €3,0 miljoen (2020: €4,0 miljoen). De daling wordt veroorzaakt doordat er meer c.q. sneller productie-verantwoordingen met controleverklaringen zijn ontvangen dan in 2020.

De totale lasten in programma 'Merkbaar beter in zorg voor elkaar' komen uit op €45,6 miljoen ten opzichte van €46,6 miljoen begroot. De afwijking (het voordeel) van €1,0 miljoen ten opzichte van de verwachting bij de tweede bestuursrapportage is een verbetering ten opzichte van 2020. Toen was de afwijking (het voordeel) €1,3 miljoen. We zien dus dat de inschatting van de gemeente Zeist van de productie is verbeterd ten opzichte van 2020.

Getrouwheid	2021 (x €1.000)		2020 (x €1.000)	
	Fout	Onzeker	Fout	Onzeker
Wet maatschappelijke onderst.	€0	€993	€0	€1.183
Jeugd zorg	€0	€1.793	€0	€2.781
Totaal	€0	€2.786	€0	€3.964

Proactieve aanpak rondom pgb's zorgt ervoor dat er geen onzekerheden zijn ten aanzien van de prestatielevering

Voor alle cliënten die een pgb-budget ontvangen worden door de gemeente beschikkingen verstrekt aan de cliënt. Conform landelijke afspraken verzorgt de Sociale Verzekeringsbank (SVB) het administratieve proces rondom de pgb-verstrekkingen en legt daarover verantwoording af aan de gemeenten. Bij de SVB wordt echter niet getoetst op het aspect prestatielevering. Doordat de gemeente zelf proactief uitgebreide tests heeft uitgevoerd op aspecten zoals het beoordelen van de rechtmatigheid zorgvraag, administratieve afhandeling en vaststellen en verwerken van pgb's (inclusief prestatielevering), is zelfstandig zekerheid verkregen over zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid van de te verantwoorden lasten in het kader van de pgb's.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten**
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Speerpunt 2: IT-omgeving

Diverse inspanningen tot het aanscherpen van de beheersing van de IT-omgeving hebben geleid tot verbetering

Uit de interne controles van afgelopen jaar bleken meerdere tekortkomingen in de beheersing van de IT-omgeving, met name met betrekking tot de (nieuwe) financiële administratie.

Als je als gemeente wilt 'vertrouwen' op de betrouwbaarheid en de continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking (de diverse systemen en applicaties), dan moet de algemene beheersing van de IT-omgeving op orde zijn. Dit betreffen bijvoorbeeld procedures rondom het toekennen en intrekken van gebruikersrechten (gebruikersbeheer) en procedures rondom wijzigingen en update van applicaties (wijzigingenbeheer).

Uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden in het kader van de beheersing van de IT-omgeving blijken geen nieuwe bevindingen

In het najaar hebben wij de controle van de beheersing van de IT-beheersing afgerond. De scope van de IT-audit voor de jaarrekeningcontrole is het financiële pakket UNIT4Financials, de administratie van het sociale domein in Zorgnet en de salarisadministratie LPS van Centric.

In onze boardletter van 8 december 2021 hebben we gerapporteerd over de door ons geconstateerde bevindingen in het kader van de interne beheersing. We rapporteerden 3 bevindingen in het kader van de beheersing van de IT-omgeving, waarvan 2 met prioriteit 'hoog'.

Deze bevindingen hebben betrekking op a) het formaliseren van procedures over het toekennen, wijzigen en intrekken van gebruikersrechten en b) het terugbrengen van 'generieke' accounts met uitgebreide rechten.

Beide bevindingen zijn onderhanden. Er zijn geen nieuwe (significante) tekortkomingen in de IT-beheersing geconstateerd tijdens de eindejaarscontrole.

Diverse inspanningen tot het aanscherpen van de beheersing van de IT-omgeving hebben geleid tot verbetering

De organisatie heeft intern een vervolgonderzoek uit laten voeren naar de beheersing van de IT-omgeving van de financiële administratie. Daarnaast is intern de opzet geëvalueerd en het bestaand vastgesteld van de beheersing van de IT-omgeving in brede zien.

Hierbij is vastgesteld dat op meerdere aspecten de basis de IT-beheersing nu voldoet aan de eisen. Wel wordt geconstateerd dat er aandachtspunten resteren inzake systeemarchitectuur, beheersing van uitbestedingen, informatiebeveiliging en systeemimplementatie en opdrachtverlening leveranciers IT-systemen. De aanbevelingen die voortkomen uit het rapport zijn belegd bij onder andere Team IV (Team Informatievoorziening).

Er zijn voornemens en initiatieven om hier in de loop van 2022 verder vervolg aan te geven. In de interne managementreactie worden deze nader concreetiseerd. Bij de interim-controle van 2022 zullen we de vaststellen of de beschreven vooruitgang ook is gerealiseerd en daarover zullen we rapporteren in de boardletter.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten**
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Speerpunt 3: Investeringskredieten

De geconstateerde begrotingsonrechtmatigheid inzake investeringskredieten heeft geleid tot verbetering in proces en rapportage

In 2020 is bij het jaarrekeningproces een onrechtmatigheid bij de investeringskredieten geconstateerd. Voorbeelden van deze onrechtmatigheden zijn het investeren zonder vastgesteld krediet óf het overschrijden van een krediet zonder (vooraf) toestemming van de raad. In de evaluatie van de ambtelijke organisatie kwam naar voren dat de bestuursrapportages met name gericht zijn op de exploitatie (en daarmee minder op de investeringen).

De beheersing van de investeringskredieten worden zo veel mogelijk bewaakt in het proces

De bewaking van de investeringskredieten is in beginsel een verantwoordelijkheid van de budgethouders en projectleiders. Zij hebben toegang tot actuele informatie in het financieel systeem of via rapportages. Periodiek vindt er overleg plaats tussen de financieel adviseur, teammanager en/of projectleider daarbij wordt ook de voortgang van de uitnutting van investeringskredieten doorgenomen.

Voor de grotere opgaven en projecten kent de gemeente Zeist controloverleggen. Daarbij toets de controller de voortgang van de afgesproken kaders. Voor deze projecten is veelal een projectstructuur opgezet waarbij er gewerkt wordt volgens de principes van Projectmatig Creëren Zeist. Het project kent naast de projectleider een bestuurlijk en een ambtelijk opdrachtgever (driehoek). De projectleider heeft een projectgroep onder zich die hij aanstuurt om de doelstellingen te realiseren. Control zit dan op het snijvlak van de driehoek en de werkgroep.

De geconstateerde begrotingsonrechtmatigheid heeft geleid tot verbetering in proces en rapportage

Op basis van deze evaluatie is in de tweede bestuursrapportage van 2021 (pagina 27) een geactualiseerde rapportage van de kredieten opgenomen. Op basis van een interne risicoanalyse heeft de ambtelijke organisatie zich nu gericht op de af te sluiten kredieten en enkele kredieten waar een bijstelling voor nodig is. Door de tussentijdse monitoring door de ambtelijke organisatie is het risico van een niet tijdige constatering van overschrijdingen van investeringskredieten verlaagd.

Wij zien deze tussentijdse monitoring als een goede ontwikkeling en we hebben aanbevolen dat de ambtelijke organisatie de investeringskredieten periodiek blijft beoordelen. Bij de eindejaarscontrole hebben we geen bevindingen of rechtmatigheidsfouten geconstateerd.

We adviseren om eenduidige afspraken te maken over jaarschijven

Bij meerjarige investeringsbudgetten kunnen de raad en het college afspraken maken over de wijze waarop de jaarschijven binnen een meerjarig investeringsbudget zijn opgebouwd. Zolang aannemelijk is dat het totaal van de uitgaven binnen een investeringsbudget blijven, levert overschrijding van een jaarschijf (tenzij anders door de raad besloten) geen onrechtmatigheid op. Dit moet wel toegelicht in de jaarrekening, omdat het niet aanwenden van investeringsbudgetten kan duiden op vertragingen in de uitvoering van de investering (en dus beleid). We adviseren om afspraken tussen het college en de raad te formaliseren (in de financiële verordening) over verschuivingen van lasten tussen jaarschijven in investeringskredieten.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies**
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Onze conclusies

In dit hoofdstuk wordt uitleg gegeven over ons oordeel bij de jaarrekening. Hierin lichten we de geconstateerde fouten en onzekerheden voor de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid toe.

03

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- **Onze conclusies**
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Overzicht van gecorrigeerde fouten inzake getrouwheid

De volgende geconstateerde afwijkingen betreffen de gecorrigeerde fouten in relatie tot getrouwheid, boven de gestelde rapporteringstolerantie van €100.000.

#	Beschrijving	Jaarrekening-post	Fouten	Onzekerheden
1	<p>Debiteuren: De gemeente Zeist heeft het proces rondom sociale uitkeringen (incl. ToZo) uitbesteed aan Gemeenschappelijke Regeling Regionale Dienst Werk en Inkomen Kromme Rijn Heuvelrug (verder: RDWI). Op basis van de financiële verantwoording van de RDWI verantwoordt de gemeente Zeist de totale financiële lasten inzake de verstrekte sociale uitkeringen. Uit onze controle is echter gebleken dat gerelateerde vorderingspositie nooit is verantwoord in de jaarrekening. Dit betreft bijvoorbeeld de vordering van de gemeente Zeist op cliënten waaraan (achteraf) blijkt dat te veel uitkering is verstrekt. Dit is hersteld door dit jaar de totale vorderingspositie te verantwoorden ad €2,9 miljoen. Hier tegenover is tevens een voorziening voor dubieuze debiteuren ad €1,5 miljoen geboekt, waardoor een eenmalig positief resultaat ontstaat van, per saldo, €1,4 miljoen. Dit is gecorrigeerd in de definitieve versie van de jaarrekening. Bij de jaarrekening 2021 stelt het college voor om dit bedrag te doteren aan de (nieuwe) bestemmingsreserve 'SoZa debiteuren'.</p>	Debiteuren (voorziening)	€1.372.000	€0
		Totaal	€1.372.000	€0

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- **Onze conclusies**
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Overzicht van ongecorrigeerde fouten en onzekerheden inzake getrouwheid

De volgende geconstateerde afwijkingen betreffende de ongecorrigeerde fouten en onzekerheden in relatie tot getrouwheid, boven de rapporteringstolerantie van €100.000. Het college heeft geconcludeerd dat het kwalitatieve en kwantitatieve effect niet materieel is.

#	Beschrijving	Jaarrekeningpost	Fouten	Onzekerheden
1	Sociaal domein: Van een aantal zorgleveranciers Wmo zijn (nog) geen productieverantwoordingen met controleverklaringen verkregen. Er is geen zekerheid rondom prestatielevering voor deze zorgleveranciers.	Sociaal domein – Zorg in Natura	€0	€1.051.000
2	Sociaal domein: Van een aantal zorgleveranciers Jeugd zijn (nog) geen productieverantwoordingen met controleverklaringen verkregen. Er is geen zekerheid rondom prestatielevering voor deze zorgleveranciers.	Sociaal domein – Zorg in Natura	€0	€1.974.000
Totaal			€0	€3.025.000

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies**
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Overzicht van fouten en onzekerheden inzake rechtmatigheid

De volgende geconstateerde afwijkingen betreffende de geconstateerde fouten en onzekerheden in relatie tot rechtmatigheid, boven de gestelde rapporteringstolerantie van €100.000. Afwijkingen in relatie tot rechtmatigheid zijn niet te corrigeren. Het college heeft geconcludeerd dat het kwalitatieve en kwantitatieve effect niet materieel is. Wij zijn het eens met deze beoordeling van het college.

#	Beschrijving	Jaarrekeningpost	Fouten	Onzekerheden
1	Aanbestedingen: vanuit de controle op de aanbestedingen is een onrechtmatigheid van €0,6 miljoen geconstateerd.	Inkopen en aanbestedingen	€580.000	€0
2	Getrouwheid: Een ongecorrigeerde correctie voor ' getrouwheid ' is ook een bevinding voor rechtmatigheid	Sociaal domein	€0	€3.025.000
Totaal			€580.000	€3.025.000

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- ⇌ **Ontwikkelingen 2021**
 - Ruimtelijk domein
 - Sociaal domein
 - Bedrijfsvoering
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Ontwikkelingen 2021

In dit hoofdstuk beschrijven we relevante ontwikkelingen voor het stedelijk domein, het sociaal domein en het domein bedrijfsvoering.

04

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021

Ruimtelijk domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

 Jaarverslag

 Jaarrekening

 Vooruitblik

 Onze samenwerking

 Bijlagen

Ruimtelijk domein

De Zeister grondexploitaties ontwikkelen positief in 2021

Het risicoprofiel van de grondexploitaties is relatief laag

In 2021 heeft de gemeente twee grondexploitaties afgesloten (Austerlitz Centrum en Cornelis Vlotlaan). Door het afsluiten van de twee grondexploitaties is de totale verliesvoorziening gedaald. Per 31 december 2021 is sprake van 3 actieve projecten (2020: 5).

In 2021 is conform de voorgeschreven BBV methodiek van Percentage-Of-Completion methode (POC) een winstneming in het grondbedrijf behaald van €0,3 miljoen. De winst wordt in de (algemene) reserve winstneming grondexploitaties gestort. Pas na realisatie van het gehele project, wordt de winst gestort in de reserve grondbedrijf. Deze (bestemmings)reserve grondbedrijf heeft per 31-12-2021 een omvang van €627.000.

De projectgerelateerde risico's ultimo 2021 zijn gedaald naar €2,1 miljoen (2020: €2,4 miljoen). Ter dekking van deze risico's wordt voorzichtigheidshalve de algemene reserve grondbedrijf aangehouden. Het risico van €2,1 miljoen houdt verband met de ontwikkeling van de huidige- en nieuwe gemeentewerf.

De gemeente Zeist doet aan 'situationele grondbeleid' wat betekent dat de keuze van de rol die de gemeente inneemt, afhankelijk is van welke manier invulling wordt gegeven aan een project. Per project maakt de gemeente de afweging wat de meest passende ontwikkelstrategie is. Na 2026 is de verwachting dat de laatste, op dit moment actieve, grondexploitatie is afgerond.

In de paragraaf grondbeleid in de jaarrekening is hierbij aangegeven dat het belang van de gemeente om grond in bezit te hebben afneemt om regie te hebben over de fysieke leefomgeving. Alleen (strategische) grondposities worden verworven indien het in maatschappelijke meerwaarde resulteert die niet op een andere wijze bereikt kan worden.

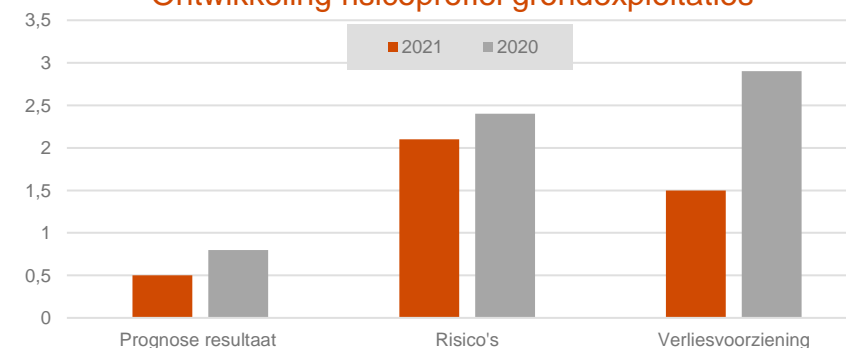
We raden aan om de nota grondbeleid te actualiseren

Het huidige grondbeleid dateert uit 2008 (2008-2012). Mede gezien de wijziging in het BBV rondom grondexploitatie (onder andere introductie van de POC, die wel is verwerkt in het raadsbesluit 18RV068), raden we het college aan om de nota grondbeleid te actualiseren.

Interne beheersing grondexploitaties

Wij hebben vanuit de controle op de grondexploitaties ook gekeken naar de projectbeheersing. We zien hierbij een organisatie die stuurt op planexploitaties en de daarmee samenhangende risico's. De exploitaties worden voor de jaarrekening in zijn geheel geactualiseerd. Uit besprekingen en onderbouwingen hebben wij geconstateerd dat er voldoende aandacht is voor de inrichting van projectbeheersing. Tevens controleert team Control de waardering van de grondexploitaties en rapporteert hierover.

Ontwikkeling risicoprofiel grondexploitaties

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021

Ruimtelijk domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

 Jaarverslag

 Jaarrekening

 Vooruitblik

 Onze samenwerking

 Bijlagen

Ruimtelijk domein

De parameters zijn aangepast naar aanleiding van de economische ontwikkelingen

De parameters voor de grondexploitaties zijn evenwichtig ingeschat

De waardering van uw grondexploitaties is voor een groot deel afhankelijk van schattingen. Om inzicht te krijgen in de financiële risico's stelt de gemeente exploitatieoverzichten op waarin een schatting is opgenomen van de te maken kosten en opbrengsten. Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag.

In de actualisatie van de projecten in 2021 zijn de kosten voor bouw- en woonrijp maken eenmalig verhoogd met 9,2% op basis van de GWW-index. Dit sluit aan met het landelijk beeld van de gestegen bouwkosten. Voor de overige kosten (zoals plankosten), zijn de onderstaande percentages kostenstijging ingerekend.

Voor de lange termijn rekent de gemeente met onderstaande parameters. Deze hebben wij beoordeeld en zijn voor de grondexploitaties evenwichtig bepaald.

Parameters	MPG 2022	MPG 2021	Schatting 2021
Rente	1,16 %	1,04%	●
Disconteringsvoet	2,0 %	2,0%	●
Kostenstijging	1,7 - 2,5%	1,7 – 2,5%	●
Opbr. stijging woningbouw	1,5 – 1,7%	1,5 – 1,7%	●
Opbr. stijging soc. woningbouw	0,0%	0%	●

● Voorzichtig

● Evenwichtig

De grondexploitatie 'Hart van de Heuvelrug' nader toegelicht

Het project Hart van de Heuvelrug is een gebiedsontwikkeling in samenwerking met de provincie Utrecht en gemeente Soest. In de gebiedsontwikkeling is aan de ene kant sprake van investeringen in natuur (groene gebieden) die grotendeels worden gefinancierd door uit te geven kavels voor woningbouw en bedrijventerreinen (rode gebieden). Het gebied wordt als totaal gebiedsontwikkeling gezien, waarbij sprake is van financiële verevening tussen de rode en groene projecten en ook duidelijke contractuele afspraken zijn gemaakt over de risico's in het project. De financiële risico's liggen hierbij met name bij de provincie Utrecht.

Doordat het een verlieslatend programma is, blijft deze samenwerking en de gerelateerde verantwoording een aandachtspunt. De gemeente heeft een notitie opgesteld waarin de ontwikkelingen, parameters en risico's zijn uiteengezet waardoor goed inzicht wordt verkregen in de onderlinge samenhang, de financiële status en de verantwoordelijkheden. We concluderen dat de gerelateerde uitgangspunten evenwichtig zijn bepaald.

De Zeister grondexploitatie Huis ter Heide West maakt deel uit van deze integrale gebiedsontwikkeling. Het resultaat van de grondexploitatie Huis ter Heide West is neutraal (€0). Dit komt omdat het resultaat van de grondexploitatie gelijk is aan de bijdrage aan de gebiedsontwikkeling Hart van de Heuvelrug. Een eventueel 'nadeel' op deze grondexploitatie komt dus in beginsel voor rekening van provincie Utrecht.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
 - Ruimtelijk domein
 - Sociaal domein**
 - Bedrijfsvoering
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Sociaal domein

In de P&C producten wordt gerapporteerd over taakstellingen, maar de realisatie van de taakstellingen is nog niet gekwantificeerd

Het sociaal domein kent een financiële opgave. Sinds 2015 is er sprake van een stijging van het aantal inwoners dat gebruikmaakt van maatwerkvoorzieningen (Jeugd en Wmo). Bij de jeugdzorg is net als in 2020 zowel een stijging van de instroom als een daling van de uitstroom te zien.

In 2021 zijn de lasten in programma 'Merkbaar beter in zorg voor elkaar' gestegen met €1,4 miljoen ten opzichte van voorgaand jaar. Deze stijging zit met name in het product passende ondersteuning. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn de toename van de zorgvraag, de gestegen kosten en de gevolgen van het abonnementstarief.

Het risico is dan ook aanwezig dat de taakstelling ook de komende jaren niet gerealiseerd gaat worden. Het risico op het niet realiseren van deze taakstelling is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing en verrekend in de weerstandsratio. In het dashboard van de stabiliteitscriteria wordt de raad geïnformeerd over de voortgang en het risico van deze taakstelling.

In de P&C producten wordt gerapporteerd over taakstellingen

Op basis van besprekingen met het management hebben we geconstateerd dat de gemeente periodiek de taakstellingen monitort. In de P&C producten wordt hierover gerapporteerd. Er loopt tevens een programma om beter in control te komen, beter de budgetten te beheren om tijdig bij te kunnen sturen. Een risico blijft dat verrassingen kunnen ontstaan als blijkt uit de productie-verantwoordelingen van de zorgleveranciers dat er 'meer' of 'duurdere' zorg is geleverd dan verwacht op basis van de zorgadministratie van de gemeente Zeist.

De realisatie van de taakstellingen wordt nader gekwantificeerd

Voor zowel Jeugdzorg als WMO is vanaf 2021 een oplopende bezuiniging en vanaf 2022 een taakstelling (€0,6 miljoen) in de begroting is opgenomen. Er is gekeken naar mogelijkheden om deze taakstelling in te vullen, maar het effect van deze maatregelen en de snelheid waarmee ze gerealiseerd worden, is nog niet altijd goed te duiden. In de komende P&C producten zullen de gerealiseerde taakstellingen worden geduid ten opzichte van de begrote taakstellingen.

Lasten per product in programma 'Merkbaar beter in zorg voor elkaar'	Rekening 2020 (x €1.000)	Begroting 2021 (x €1.000)	Begroting gewijzigd 2021 (x €1.000)	Rekening 2021 (x €1.000)
6.2: Wijkteams	€6.683	€6.308	€7.042	€7.027
6.6: Maatwerkvoorziening	€2.248	€1.925	€2.265	€2.645
6.71: Maats. Dienstverlening 18+	€13.495	€12.039	€12.843	€13.499
6.72: Maats. Dienstverlening 18-	€14.781	€14.076	€16.177	€15.537
6.81: Geëscaleerde zorg 18+	€248	€108	€139	€145
6.81: Geëscaleerde zorg 18-	€5.705	€6.118	€8.130	€6.698
Totaal	€43.160	€40.574	€46.596	€45.551

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Ruimtelijk domein
- Sociaal domein
- Bedrijfsvoering**
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Bedrijfsvoering

We hebben geen nieuwe (significante) tekortkomingen in de interne beheersing geconstateerd en de wisselwerking tussen de drie lijnen wordt verder geoptimaliseerd

Wij hebben geen nieuwe (significante) tekortkomingen in de interne beheersing geconstateerd.

In onze boardletter van 8 december 2021 hebben we gerapporteerd over de door ons geconstateerde bevindingen in het kader van de interne beheersing. We rapporteerden in totaliteit 10 bevindingen, waarvan 3 met prioriteit hoog. Er zijn geen nieuwe (significante) tekortkomingen in de interne beheersing geconstateerd tijdens de jaareinde controle.

We hebben de gemeente Zeist leren kennen als een 'lerende' organisatie die belangrijke thema's oppakt

In onze rapportage van interim-bevindingen, hebben we het college en het GMT een aantal aanbevelingen meegegeven. We concluderen dat aanbevelingen binnen de gemeente Zeist worden opgepakt. Wij vinden het belangrijk dat onze én interne aanbevelingen worden opgevolgd om de verder verbetering in het interne controle proces verder te bespoedigen. Een drietal voorbeelden:

- De rechtmatigheidsfouten die we rapporteren ([aanbestedingen](#)) waren al in beeld vanuit de interne controles en ook de getrouwheidsfout ([debiteuren sociale uitkeringen](#)) was intern geconstateerd;
- De confronterende onderzoeksrapporten in het kader van de beheersing van de IT-omgeving hebben geleid tot aanscherpingen in beheersing;
- Er is voor de gemeente Zeist reeds een overkoepelende frauderisicoanalyse uitgevoerd in tegenstelling tot veel andere gemeenten.

De wisselwerking tussen de drie lijnen wordt verder geoptimaliseerd

PwC en de gemeente Zeist hanteren het Drielijnenmodel. Dit model geeft handvatten om te beoordelen waar in de interne beheersing risico's worden ondervangen. De verschillende lijnen staan voor het volgende:

- De 1^e lijn: Mede in het licht van de rechtmatigheid is het van belang dat proceseigenaren/leidinggevenden in de lijnorganisatie (1^e verdedigingslijn in het kader van de interne beheersing) betrokken raken bij het intern beheersingsproces. Immers zij zijn verantwoordelijk voor hun bedrijfsprocessen en daar ligt de basis voor uiteindelijk een rechtmatigheidsverklaring die het college van B&W ondertekent. Proceseigenaren/leidinggevenden worden in de komende jaren meer betrokken bij de interne beheersing.
- De 2^e lijn: De 2^e lijn (de administratie) ondersteunt de afdelingen bij de optimalisering van de primaire processen. De administratie voert daarnaast bij de verwerking een aantal primaire controles uit op de 1^e lijn.
- De 3^e lijn: Team control vertegenwoordigt de 3^e verdedigingslijn en is belast met het periodiek toetsen van de werking van ingezette beheersmaatregelen in de 1^e lijn. Deze periodieke toetsingswerkzaamheden zijn thans nog repressief maar zullen in de toekomst een meer preventief karakter krijgen. Een betere wisselwerking tussen de drie lijnen zal bijdragen aan een meer efficiënte en effectieve bedrijfsvoering. Daarnaast wordt het inzicht in de uitgaven hierdoor versterkt. Door het op orde hebben van de processen komt de gemeente Zeist beter 'in control'.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Ruimtelijk domein
- Sociaal domein

Bedrijfsvoering

- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Het Drielijnenmodel bij de gemeente Zeist

	1 ^e lijn Lijnmanagement	2 ^e lijn Ondersteuning	3 ^e lijn Interne controlefunctie
	Afdelingen	Administratie	Team Control
Zeist	<ul style="list-style-type: none"> • Primair verantwoordelijk voor getrouwheid en rechtmatigheid transacties binnen eigen processen • Verantwoordelijk voor kwalitatieve analyse en toelichting P&C-producten 	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunt de afdelingen bij de optimalisering van de primaire processen • De administratie voert bij de verwerking een aantal primaire controles uit op de 1e lijn 	<ul style="list-style-type: none"> • Team control voert interne controles uit op de getrouwheid en rechtmatigheid van de financieel kritische processen. • Adviseert over verbetering in de 1e en 2e lijn
PwC	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseert (met de VIC) preventieve interne controlemaatregelen in het primaire proces • Geeft feedback om leesbaarheid/informatiewaarde P&C-documenten te verhogen 	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseert preventieve interne controlemaatregelen in het ondersteunende proces en de IT • Geeft adviezen om effectiviteit controlewerkzaamheden te vergroten 	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseert en is een klankbord om te komen tot een effectieve en efficiënte controleaanpak • Maakt waar mogelijk gebruik van de werkzaamheden van het team control

Wij rapporteren via het push-leftprincipe

Het push-leftprincipe is erop gericht de interne beheersing in de eerste en tweede lijn te optimaliseren. Dit vanuit het uitgangspunt dat fouten voorkomen beter is dan achteraf constateren. Indien er tekortkomingen zijn in de interne beheersing in de eerste en tweede lijn, dan zullen wij deze daarom rapporteren als bevindingen, ook als deze in de derde lijn met interne controles ondervangen worden.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag**
 - Financiële positie
 - Observaties jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Jaarverslag

In dit hoofdstuk beschrijven we wat ons is opgevallen in relatie tot de informatiewaarde van het jaarverslag. Daarnaast beschrijven we onze visie op de financiële positie.

05

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Financiële positie**
- Observaties jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Financiële positie

De financiële positie is goed te noemen, waarbij wel aandacht moet blijven voor de structurele exploitatieruimte

De financiële positie van uw gemeente zegt iets over de mate waarin uw gemeente in staat is om zijn schulden af te lossen, onverwachte tegenvallers op te vangen en noodzakelijke ombuigingen te realiseren. De gemeente Zeist kenmerkt zich als een financieel stabiele gemeente. De laatste jaren staat de financiële positie echter onder druk. De toenemende kosten in het sociaal domein, het achterblijven van extra rijksmiddelen en de (structurele) gevolgen van de Covid-19-crisis maken het investeren in maatschappelijke opgaven minder vanzelfsprekend.

Binnen de gemeente Zeist is het 'dashboard stabiliteitscriteria' ontwikkeld, wat u inzicht geeft in de financiële positie van de gemeente Zeist

In het tweede kwartaal van 2021 heeft u de nota stabiliteitscriteria vastgesteld en tevens heeft het college in dat kader een 'dashboard stabiliteitscriteria' ontwikkeld. Het dashboard geeft inzicht waar de financiële positie op objectieve wijze wordt getoond aan de hand diverse stabiliteitscriteria. Het geeft de 'financiële staat van de gemeente Zeist' weer.

De financiële positie is goed te noemen, waarbij wel aandacht moet blijven voor de structurele exploitatieruimte

In de tabel hiernaast hebben wij de zes verplichte kengetallen onder elkaar gezet om ontwikkeling van de financiële weerbaarheid en wendbaarheid te beschouwen. We zien daarbij dat de kengetallen grotendeels zijn gelijk gebleven met voorgaand jaar. Elk van deze kengetallen begeben zich aan de 'goede' kant van het landelijk gemiddelde, met uitzondering van de belastingcapaciteit. De structurele exploitatieruimte is 2%, maar is de komende jaren begroot op 0%.

De structurele exploitatieruimte is toegenomen van -4% in 2020 naar 2% in 2021. In de begroting voor de komende jaren is deze begroot op 0%. Een negatieve structurele exploitatieruimte wordt veroorzaakt doordat de structurele lasten hoger zijn dan de structurele baten. Dat betekent dat het de gemeente ontbreekt aan flexibiliteit om structurele tegenvallers op te vangen. Keuzes moeten gemaakt worden om weer tot een sluitend perspectief te komen. Belangrijk is wel dat de kengetallen moeten worden gezien in relatie met de uitdagingen van de gemeente Zeist.

Kengetallen	Gemeente Zeist		Landelijk**	
	2021	2020	2021*	2020
Weerbaarheid				
Solvabiliteit	65%	65%	31%	35%
Grondexploitaties	1%	1%	9%	9%
Structurele exploitatieruimte	2%	-4%	1%	2%
Wendbaarheid				
Nettoschuldquote	11%	12%	73%	49%
Nettoschuldquote gecorrigeerd	7%	8%	67%	42%
Belastingcapaciteit	108%	104%	105%	103%

* op basis van de begroting 2021
** Bron: <https://findo.nl/jive>

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Financiële positie**
- Observaties jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Financiële positie

Het weerstandsvermogen is het afgelopen jaar gestegen en heeft de classificatie 'voldoende'

Het weerstandsvermogen wordt volgens eigen begrippen geclassificeerd als 'voldoende', maar niet alle algemene reserves zijn hierin betrokken

De gemeente Zeist stuurt voor de ratio weerstandsvermogen (beschikbaar/benodigd vermogen) op een waarde tussen de 1,0 en 1,4 (in bandbreedte voldoende).

Voor de berekening van het benodigd vermogen op basis van de geïdentificeerde financiële risico's wordt een simulatiemodel gebruikt met een zekerheidsniveau van 90%.

De ratio wordt als voldoende beoordeeld bij een waarde tussen 0,8 en 1, voldoende tussen 1,0 en 1,4, ruim voldoende tussen 1,4 en 2,0 en als uitstekend bij een waarde groter dan 2.

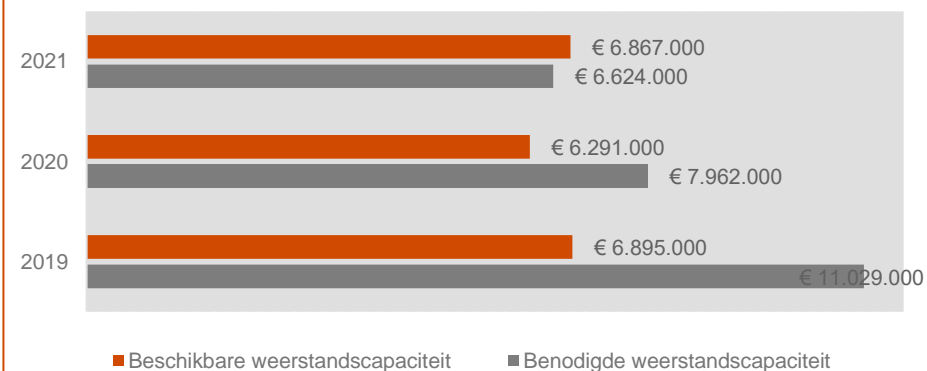
Met 1,04 is de ratio weerstandsvermogen hoger dan vorig jaar (0,79) én hoger dan de begroting (0,63), maar blijft wel geclassificeerd als 'voldoende'.

In overeenstemming met de door de raad vastgestelde nota stabiliteitscriteria, wordt in de berekening enkel de reserve weerstandsvermogen meegenomen. Bij veel andere gemeenten wordt de ratio weerstandsvermogen berekend door alle algemene reserves mee te nemen in de berekening van het weerstandsvermogen. Als de gemeente Zeist ook de algemene reserve (inkomensfunctie) zou meenemen, dan zou de beschikbare weerstandscapaciteit uitkomen op €44,6 miljoen en de ratio op 6,1 (uitstekend).

De nota financiële stabiliteitscriteria beschrijft de 'signaalwaarde'

U heeft de gewenste signaalwaarde van de weerstandsratio vastgesteld op een bandbreedte tussen de 1,0 en 1,5. Bij een waarde onder de 1,0 zijn maatregelen nodig die financiële effecten hebben. Is de ratio hoger dan 1,5, dan kan een deel van de reserve weerstandsvermogen vrijvallen. De ratio weerstandsvermogen betreft de beschikbare weerstandscapaciteit (dus de actuele hoogte van de reserve weerstandsvermogen) gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit (omvang geïnventariseerde risico's). Bij een gelijk bedrag aan beschikbaar en benodigd weerstandsvermogen kunnen alle risico's financieel worden afgedekt. De signaalwaarde van 1,0 wordt beschouwd als een goede 'alarmknop'.

Ontwikkeling van het weerstandsvermogen

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Financiële positie**
- Observaties jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Financiële positie

Het resultaat van de gemeente Zeist laat zich in dit tijdperk lastig voorspellen

Het werkelijke saldo van baten en lasten voor 2021 is uitgekomen op €6,0 miljoen positief, waar bij de 2e bestuursrapportage nog werd uitgegaan van €7,8 miljoen negatief. Een forse verbetering van €13,8 miljoen. Het totale vermogen van de gemeente Zeist is in 2021 dus toegenomen met €6,0 miljoen. Het gerealiseerde resultaat (dus ná inbegrip van reservemutaties) is uitgekomen op €4,3 miljoen positief en is daarmee €4,3 miljoen hoger dan de verwachting bij de 2e bestuursrapportage.

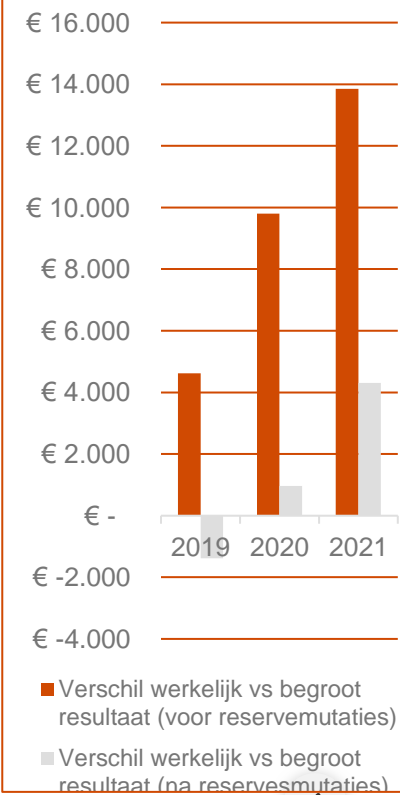
De grafiek hiernaast laat het verschil tussen het begrote en gerealiseerde saldo van baten en lasten zien van 2019 tot en met 2021. Deze tabel geeft weer dat de verschillen tussen de begroting en realisatie voor toevoegingen en onttrekkingen uit de reserves significant zijn en oplopen sinds 2019. De verschillen tussen begroting en realisatie na de toevoegingen en onttrekkingen uit de reserves zijn geringer. De meeste omvangrijke verschillen hebben als oorzaak incidentele baten die niet tot minder goed voorspeld hadden kunnen worden zoals a) het (positieve) gevolg van de decembercirculaire (€2,3 miljoen) en b) het vormen van de vordering inzake de debiteuren sociale uitkeringen (€1,3 miljoen). Hierdoor kan geconcludeerd worden dat het resultaat van de gemeente lastig is te voorspellen. Hierbij moet voorop gesteld worden dat 2021 een financieel positief jaar was door incidentele voordelen, met name uit hoofde van de decembercirculaire.

We adviseren het college om ook tussentijds kritisch te kijken naar de meer incidentele mee- dan wel tegenvallers en specifieke balansposten die nu (alleen) per jaareinde worden bepaald.

Impact van oorlog en sanctiewetgeving Rusland-Oekraïne

De oorlog in Oekraïne en de sanctiewetgeving kunnen grote gevolgen hebben voor (gemeentelijke) organisaties. In eerste instantie voor eventuele activiteiten in Oekraïne, maar ook voor (belangen in) Russische organisaties die door sancties zijn getroffen. De gemeente Zeist heeft op overkoepelend niveau een (risico)-analyse opgesteld van de gevolgen van de oorlog en de sanctiewetgeving. Hieruit blijkt dat de directe impact (activiteiten en relaties met Rusland en/of Oekraïne) beperkt is. Voor de gemeente Zeist is het belangrijkste risico' de continuïteit van het contract met een grote Russische gasleverancier en eventuele compensatie/vervangende leverancier. Dit wordt op dit moment landelijk door het Rijk onderzocht. Overige belangrijke (indirecte) risico's betreffen mogelijk verwachte prijsstijgingen en schaarste van materialen. De gemeente heeft geen risicobedrag gereserveerd in het weerstandsvermogen als gevolg van de oorlog en sancties. Wij kunnen hiermee instemmen.

Voorspellend vermogen van Zeist (x €1.000)

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Financiële positie
- Observaties jaarverslag**
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Observaties jaarverslag

De kwaliteit van uw jaarverslag is ruim voldoende. Op aspecten voldoet de toelichting in de jaarrekening (nog) niet aan het BBV.

Jaarrekening en jaarverslag zijn verenigbaar

Wij hebben vastgesteld, op grond van de verkregen informatie in onze controle, dat de jaarrekening en het jaarverslag verenigbaar zijn.

Jaarverslag voldoet aan eisen BBV

In het BBV zijn diverse eisen opgenomen voor de vorm en inhoud van het jaarverslag. Wij hebben vastgesteld dat uw jaarverslag voldoet aan het BBV.

Kwaliteit paragrafen

Wij hebben vastgesteld dat alle verplichte informatie in de paragrafen is opgenomen. De paragrafen zijn verschillend qua informatiewaarde. Zo geeft de paragraaf weerstandsvermogen bijvoorbeeld veel toelichting over risicomanagement en de risico's, maar is de paragraaf bedrijfsvoering een paragraaf met veel kengetallen zonder reflectie daarop. Wij adviseren met de nieuwe raad de informatiebehoefte in hoofdlijnen af te stemmen.

Informatiewaarde is ruim voldoende

Ons oordeel is gebaseerd op de leesbaarheid, concreetheid en kwaliteit van de analyses. Wij zijn van mening dat het jaarverslag de raad de gewenste informatie verschaft per beleidsterrein. Het is goed leesbaar en de activiteiten bij de programma's worden concreet beschreven. Ook worden veelal redengevende verklaringen gegeven bij de verschillenanalyses bij de programma's. Bij de hoofdlijnen ontbreekt wel een toelichting op de tabel met de belangrijkste verschillen. De informatiewaarde kan daarnaast nog groeien door concretere (jaar)doelstellingen op te nemen en daarop te reflecteren. Ook missen wij nog een duiding van wat de effecten zijn van het beleid bijvoorbeeld door te reflecteren op de ontwikkeling in de kengetallen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag

Jaarrekening

- Verhoogde risico's
- Rechtmatigheid
- Aanbestedingen
- Schattingen
- Fraude en wet- & regelgeving

- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Jaarrekening

In dit hoofdstuk geven we een beschrijving voor de verrichte werkzaamheden met betrekking tot de verhoogde risico's, rechtmatigheid en schattingen. Ten slotte staan we stil bij fraude en het niet naleven van wet -en regelgeving.

06

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening

Verhoogde risico's

Rechtmatigheid

Aanbestedingen

Schattingen

Fraude en wet- & regelgeving

 Vooruitblik

 Onze samenwerking

 Bijlagen

Verhoogde risico's (1/2)

Bij de uitvoering van de werkzaamheden ten aanzien van de verhoogde risico's hebben we geen uitzonderingen of aanwijzingen van frauduleuze activiteiten opgemerkt

In onderstaande tabel geven wij een samenvatting van de bevindingen van verrichte werkzaamheden met betrekking tot de significante en hogere-normale risico's die in ons controleplan zijn vastgesteld. Ten opzichte van ons controleplan hebben wij geen nieuwe risico's geïdentificeerd.

Nr.	Risico	Uitkomst controlewerkzaamheden	Risiconiveau
1	Managementbeïnvloeding: het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management	Het doorbreken van beheersingsmaatregelen door het management is op basis van de controlestandaarden altijd een significant risico. Interne beheersingsmaatregelen, ongeacht hoe goed in opzet en bestaan, kunnen risico's van materiële onjuistheden in de jaarrekeningen slechts beperken, en niet volledig afdekken, wegens de inherente beperkingen van interne beheersingsmaatregelen. We hebben een data-analyse uitgevoerd op (handmatige) boekingen 2021 voor de gemeente Zeist. We hebben uit hoofde van deze test geen ongebruikelijke transacties geconstateerd.	 Normaal Significant
2	Waardering voorraden: het risico in relatie tot de waardering van de grondexploitaties	Het risico van waardering van de grondexploitaties is doorgaans bij gemeenten een verhoogd risico. Dit komt omdat er veel schattingsposten zijn gemoeid bij deze balanspost. Behalve de parameters (kostenstijging, opbrengstenstijging, etc.) is de waardering gebaseerd op een raming van nog te maken kosten en nog te realiseren opbrengsten. We hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd op de waardering en we hebben uit hoofde van deze test geen bijzonderheden geconstateerd.	 Normaal Significant
3	Betalingsorganisatie: Onterechte betalingen door het ontbreken van zichtbare controles c.q. vierogenprincipe in het geval van handmatige betalingen	In ons controleplan hebben we beschreven dat in het verleden is gebleken dat betalingen (bijna) waren verricht zonder onderhevig te zijn geweest aan zichtbare controles c.q. een vierogenprincipe. Dit verhoogt het risico op fraude. We hebben vastgesteld dat handmatige betalingen in 2021 zijn onderbouwd door een verzoek dat door twee functionarissen is geaccordeerd en we hebben vastgesteld dat er voorafgaande aan betalingen toereikende autorisatie heeft plaatsgevonden. We hebben uit hoofde van deze werkzaamheden geen ongebruikelijke betalingen geconstateerd.	 Normaal Significant

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening

Verhoogde risico's

Rechtmatigheid

Aanbestedingen

Schattingen

Fraude en wet- & regelgeving

 Vooruitblik

 Onze samenwerking

 Bijlagen

Verhoogde risico's (2/2)

Bij de uitvoering van de werkzaamheden ten aanzien van de verhoogde risico's hebben we geen uitzonderingen of aanwijzingen van frauduleuze activiteiten opgemerkt

In onderstaande tabel geven wij een samenvatting van de bevindingen van verrichte werkzaamheden met betrekking tot de significante en hogere-normale risico's die in ons controleplan zijn vastgesteld. Ten opzichte van ons controleplan hebben wij geen nieuwe risico's geïdentificeerd.

Nr.	Risico	Uitkomst controlewerkzaamheden	Risiconiveau
4	Rechtmatigheid van de aanbestedingen: het risico van het niet nakomen van aanbestedingsrichtlijnen	De aanbestedingsrichtlijnen zijn complex. De omvang van de onrechtmatige aanbestedingen is licht toegenomen van €0,6 miljoen naar €0,7 miljoen. Deze €0,6 miljoen komt voor het grootste gedeelte voort uit dossiers die in het verleden al ten onrechte niet waren aanbesteed. Verwijs naar het hoofdstuk rechtmatigheid voor nadere overwegingen en details.	 Normaal Significant
5	Aanbestedingen: het risico dat aanbestedingen worden gegund aan bevriende partijen	Dit risico rondom mogelijke gunning aan bevriende partijen is doorgaans bij gemeenten een verhoogd risico. Dit komt omdat gemeenten zaken doen met een veelvoud aan leveranciers met ook nog een grote diversiteit in inkoop van goederen en diensten. Bij onze controlewerkzaamheden hebben we gecontroleerd of voldoende functiescheiding is gehanteerd bij aanbestedingstrajecten en bij het aangaan van contracten. We hebben bij het uitvoeren van deze controlewerkzaamheden geen bevindingen geconstateerd.	 Normaal Significant

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Verhoogde risico's

Rechtmatigheid

Aanbestedingen

Schattingen

Fraude en wet- & regelgeving

 Vooruitblik

 Onze samenwerking

 Bijlagen

Rechtmatigheid

Geen sprake van onrechtmatigheden in het kader van begrotingsrechtmatigheid

Een onderdeel van onze rechtmatigheidscontrole betreft de naleving van het budgetrecht van de raad. Is op programma of kredietniveau niet meer besteed dan waar u als raad toe besloten heeft. Op basis van artikel 2 van uw financiële verordening blijkt dat de begroting wordt vastgesteld op programmaniveau.

Begrotingsoverschrijdingen (op programmaniveau) kunnen dus, in sommige gevallen, als onrechtmatig worden aangemerkt. Onderstaand hebben wij de overschrijdingen opgenomen en weergegeven of deze wel of niet meewegen in ons oordeel bij de jaarrekening.

De spelregels rondom begrotingsrechtmatigheid veranderen vanaf 2022. In het hoofdstuk '[Vooruitblik](#)' geven we inzicht in de gerelateerde ontwikkelingen.

Voor bijna alle programma's geldt dat er op het niveau van de lasten geen overschrijding heeft plaatsgevonden. Enkel voor onderstaande drie programma's geldt een overschrijding. Op saldoniveau (dus met inbegrip van baten) heeft er enkel voor programma 'Overhead' een overschrijding plaatsgevonden.

Programma	Lasten werkelijk	Overschrijdingen t.o.v. begroting (na wijziging)	Telt overschrijding mee voor het oordeel?	Toelichting
Overhead	€21.093.000	€600.000	Neen	De hogere lasten worden niet volledig gecompenseerd door hogere baten. Op saldoniveau (met inbegrip van de baten) is sprake van een overschrijding van €73.000. De overschrijding heeft te maken met een extra storting aan de WGA voorziening. De gemeente Zeist heeft er voor gekozen om eigen risicodragers te worden voor de WGA (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten) en dit risico niet te herverzekeren. Eénmaal per jaar wordt de voorziening herberekend en voor 2021 bleek dat er een dotatie aan de voorziening gedaan moest worden, die groter was dan begroot.
Meedoen	€49.529.000	€258.000	Neen	De hogere lasten worden gecompenseerd door hogere baten en vallen binnen het beleid van de gemeenteraad.
Samen aan de slag voor het klimaat	€16.438.000	€753.000	Neen	De hogere lasten worden gecompenseerd door hogere baten en vallen binnen het beleid van de gemeenteraad.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Verhoogde risico's
- Rechtmatigheid
- Aanbestedingen**
- Schattingen
- Fraude en wet- & regelgeving
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Aanbestedingen

De onrechtmatige Europese aanbestedingen liggen in lijn met vorig jaar met €0,6 miljoen

Uw gemeente hanteert het principe van 'integraal management'; verantwoordelijkheden zijn decentraal belegd en concernmanagers zijn zelf verantwoordelijk voor de naleving van de aanbestedingsrichtlijnen. Het risico bestaat dat de kennis en het bewustzijn omtrent aanbestedingsregels niet altijd aanwezig is, waardoor aanbestedingsregels niet worden nageleefd.

Omdat in het proces niet wordt gewaarborgd dat alle contracten die Europees aanbesteed zouden moeten worden, ook daadwerkelijk worden aanbesteed, wordt veel waarde gehecht aan de crediteurenanalyse. Dit is een controle achteraf waarbij wordt vastgesteld of de juiste richtlijnen zijn gevolgd.

Uit de interne controle blijkt een totale onrechtmatigheid met betrekking tot (Europese) aanbestedingen van €0,6 miljoen

Voorgaand jaar bleken er onrechtmatigheden naar aanleiding van de uitgevoerde interne controle (2020: €0,6 miljoen). Voor een bedrag van €0,3 miljoen zijn deze doorgelopen in 2021. Dit betreffen 4 'oude' opdrachten. Deze oude contracten leiden ook tot bestedingen (én dus onrechtmatigheden) in 2021. Wel valt op dat het aantal bestedingen uit hoofde van deze contracten afloopt en ook in de komende jaren verder zal aflopen.

Daarnaast zijn er drie nieuwe contracten gesignaleerd waarbij achteraf is geconstateerd dat niet Europees is aanbesteed, terwijl dat wel had moeten (€0,3 miljoen). In totaliteit is voor 2021 sprake van een onrechtmatigheid van €580.000.

Buiten de onrechtmatigheden die zijn gesignaleerd vanuit de interne controle, hebben wij geen onrechtmatigheden aangetroffen in het kader van de (Europese) aanbestedingen.

De geconstateerde onrechtmatigheden over het boekjaar 2021 betreffen hoofdzakelijk oude contracten van ingehuurde medewerkers die nog altijd voor de gemeente werkzaam zijn

Inhuur van medewerkers blijft in de gehele sector een aandachtspunt als gevolg van de wijziging in de Aanbestedingswet sinds 2016. Het risico bestaat dat individuele contracten ten onrechte niet gezamenlijk zijn aanbesteed.

De geconstateerde onrechtmatigheden over het boekjaar 2021 betreffen hoofdzakelijk oude contracten van ingehuurde medewerkers die nog altijd voor de gemeente werkzaam zijn. Het college beargumenteert dat gegeven de kennis en expertise van deze medewerkers, dat het niet doelmatig is om de lopende contracten tussentijds te beëindigen.

De organisatie streeft naar de doelmatige uitvoering van de werkzaamheden passend binnen de kaders van de vigerende wet- en regelgeving. Deze doelstelling vereist in incidentele gevallen nog een verdere aanscherping van het proces voorafgaande aan de besluitvorming tot inhuur van medewerkers. We hebben begrepen dat Control in 2022 nog verder de verbinding zal zoeken met de lijn om de geconstateerde onrechtmatigheden verder te verkleinen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Verhoogde risico's
- Rechtmatigheid
- Aanbestedingen
- Schattingen**
- Fraude en wet- & regelgeving
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Schattingen (1/2)

De schattingen van het college nader uitgelicht

Bij het opstellen van de jaarrekening moet het college belangrijke boekhoudkundige schattingen, beoordelingen en aannames toepassen en toelichten. Wij hebben de belangrijkste schattingen, beoordelingen en aannames die door het college zijn gedaan beoordeeld en concluderen dat deze zijn gebaseerd op passende bewijsstukken en goed uitgebalanceerde overwegingen. Onderstaande tabel bevat een overzicht van onze bevindingen met betrekking tot die schattingen en oordelen.

Schatting	Waarde (x €1 miljoen)		Oordeel	Opmerkingen
	2021	2020	2021	
Afschrijvingen van materiële vaste activa	€6,5	€5,8	●	Het activabeleid van de gemeente ligt ten grondslag aan de wijze van afschrijven op materiële vaste activa. De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn gebruikelijk in de sector.
De waardering van het vastgoed	€74,2	€72,5	●	Vastgoed kan een economische of een maatschappelijke functie hebben en op vastgoed met een maatschappelijke functie (bijvoorbeeld een schoolgebouw) mag niet worden afgewaardeerd. De waardering van het vastgoed met een economische functie hebben we in detail gecontroleerd.
De waardering van de grondexploitaties	€2,5	€2,1	●	Wij zijn van mening dat de schattingen met betrekking tot de grondexploitaties een betrouwbaar beeld geven van de waardering van uw grondexploitaties. De uitgangspunten die in de berekeningen gehanteerd worden zijn voor zover mogelijk onderbouwd met rapportages van externe partijen.

● Controleverschil

● Optimistisch

● Evenwichtig

● Voorzichtig

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Verhoogde risico's
- Rechtmatigheid
- Aanbestedingen
- Schattingen**
- Fraude en wet- & regelgeving
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Schattingen (2/2)

De schattingen van het college nader uitgelicht

Bij het opstellen van de jaarrekening moet het college belangrijke boekhoudkundige schattingen, beoordelingen en aannames toepassen en toelichten. Wij hebben de belangrijkste schattingen, beoordelingen en aannames die door het college zijn gedaan beoordeeld en concluderen dat deze zijn gebaseerd op passende bewijsstukken en goed uitgebalanceerde overwegingen. Onderstaande tabel bevat een overzicht van onze bevindingen met betrekking tot die schattingen en oordelen.

Schatting	Waarde (x €1 miljoen)		Oordeel	Opmerkingen
	2021	2020	2021	
De juistheid en volledigheid van de voorziening achterstallig onderhoud	€0	€0	●	Gemeenten moesten met ingang van 2021 een specifieke voorziening vormen in het geval van achterstallig onderhoud waarbij sprake is van onveilige situaties en/of kapitaalvernietiging. De gemeente Zeist heeft onderbouwd dat er van dergelijke achterstallig onderhoud geen sprake is.
De waardering van de financiële vaste activa	€8,0	€8,3	●	Wij hebben de waardering van uw financiële vaste activa in detail gecontroleerd. Ook de deelnemingen hebben we specifiek gecontroleerd. Wij concluderen dat de inschattingen van het college ten aanzien van deze deelnemingen en (gerelateerde) leningen evenwichtig tot stand gekomen zijn.
De waardering van de APPA voorziening	€7,7	€8,2	●	De voorziening voor wethouderspensioenen (APPA) per ultimo 2021 is onderbouwd door actuariële berekeningen berekend door een externe serviceorganisatie. Door deze organisatie zijn de uitgangspunten uit de circulaire van het ministerie gebruikt. Wij zijn akkoord met deze uitgangspunten.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
 - Verhoogde risico's
 - Rechtmatigheid
 - Aanbestedingen
 - Schattingen

Fraude en wet- & regelgeving

- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Fraude en wet- en regelgeving

Geen aanwijzingen of signalen van fraude geïdentificeerd.

Wij hebben tijdens onze controle bijzondere aandacht besteed aan het proces dat u heeft opgezet om frauderisico's en risico's op het niet naleven van wet- en regelgeving te identificeren.

Wij hebben de opzet en de implementatie van de relevante aspecten van het frauderisicomangement-systeem geëvalueerd en hierbij hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd

Fraude is een ernstig maatschappelijk probleem dat burgers, ondernemingen en de overheid financieel benadeelt. Het voorkomen en opsporen van fraude binnen uw organisatie is primair de verantwoordelijkheid van het management en degenen die belast zijn met governance. In dat kader verwachten wij dat u een frauderisicomangementsysteem heeft geïmplementeerd dat bijdraagt aan het voorkomen en detecteren van fraude. Wij hebben de opzet en de implementatie van de relevante aspecten van het frauderisicomangement-systeem geëvalueerd, zoals de gedragscode en de klokkenluidersregeling. Daarnaast wordt er jaarlijks een overkoepelende frauderisicoanalyse opgesteld. Hierbij hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd.

Verantwoordelijkheden van het college en de raad

De primaire [verantwoordelijkheid](#) voor het voorkomen en opsporen van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving berust bij degenen die belast zijn met governance van de gemeente (de gemeenteraad) en het college.

Als uw accountant is het [onze verantwoordelijkheid](#) om onze controle te plannen en uit te voeren om redelijke zekerheid te krijgen dat de jaarrekening als geheel geen materiële onjuistheden bevat, of die nu worden veroorzaakt door fraude of door fouten, rekening houdend met het toepasselijke wet- en regelgevende kader. Door de inherente beperkingen van een controle is het risico onvermijdelijk dat sommige materiële onjuistheden in de jaarrekening onopgemerkt blijven.

Geen aanwijzingen of signalen van fraude geïdentificeerd

Tijdens de controle van de jaarrekening 2021 zijn geen aanwijzingen van fraude onder onze aandacht gekomen.

Geen gevallen van niet-naleving van wet- en regelgeving onder onze aandacht gekomen

Tijdens de controle van de jaarrekening 2021 zijn geen gevallen van niet-naleving van wet- en regelgeving onder onze aandacht gekomen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening

Vooruitblik

- Onze controleverklaring
- Rechtmatigheidsverantwoording
- Gemeenteraadsverkiezingen
- Wijzigingen standaarden
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Vooruitblik

In dit hoofdstuk van het verslag bespreken wij de relevante ontwikkelingen die vanaf het jaar 2022 relevant zijn voor uw gemeente. Dat zijn onder meer de veranderende controleverklaring, de komst van de rechtmatigheidsverantwoording en een wijzigingen in (onze) controlestandaarden.

07

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze controleverklaring**
- Rechtmatigheidsverantwoording
- Gemeenteraadsverkiezingen
- Wijzigingen standaarden
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Onze controleverklaring

Onze controleverklaring wordt uitgebreider op het aspect fraude

Aankomende wijzigingen in de controleverklaring van accountants ten aanzien van fraude en continuïteit

Op 8 december 2021 heeft de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) besloten dat accountants voor jaarrekeningcontroles die vallen binnen het domein van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) vanaf het boekjaar 2022 uitgebreider moeten rapporteren over fraude en continuïteit in de controleverklaring. Deze wijzigingen zullen ook van invloed zijn op de controleverklaring die wij vanaf 2022 verstrekken.

Ten aanzien van fraude zullen wij op basis van de aangepaste standaard gaan rapporteren over de risico-inschatting, verrichte werkzaamheden en materiële bevindingen ten aanzien van fraude. Ten behoeve daarvan zullen we het fraudepreventieprogramma van de gemeente Zeist onderzoeken, waaronder:

- de implementatie van een gedragscode met ethische gedragsregels voor het creëren van een cultuur van eerlijkheid;
- de door het management uitgevoerde frauderisicoanalyse;
- de maatregelen van interne beheersing die getroffen zijn om specifieke frauderisico's te mitigeren;
- de wijze waarop het management opvolging geeft aan meldingen van klokkenluiders of andere signalen van fraude;
- het opstellen van een redresplan en uitvoeren en monitoren van de acties.

Er is voor de gemeente Zeist reeds een overkoepelende frauderisicoanalyse uitgevoerd in tegenstelling tot veel andere gemeenten

De gemeente Zeist heeft een regeling klokkenluiders en vertrouwenspersoon integriteit en er is bijvoorbeeld sprake van een gedragscode en een integriteitsbelofte. Jaarlijks wordt een overkoepelende frauderisicoanalyse opgesteld. Ook in de processen, procedures en interne controles merken we dat er aandacht is ter voorkoming van fraude en misbruik & oneigenlijk gebruik. Ook is er aandacht voor risicomangement in brede zin, mede in relatie tot de totstandkoming en actualisatie van de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Ter voorbereiding op de aangepaste controlestandaard, zoals hiernaast beschreven, adviseren we het college om te beoordelen wat de kwaliteit is van het 'brede' fraudepreventieprogramma van de gemeente Zeist.

De impact van de wijziging van de controlestandaard is nog niet geheel uitgekristalliseerd en derhalve brengen we het management van de gemeente Zeist op de hoogte bij nieuwe ontwikkelingen. Tevens adviseren wij het college om over het fraudepreventieprogramma te rapporteren in de paragraaf bedrijfsvoering. Zodoende kunnen wij als externe accountant een verwijzing opnemen in onze controleverklaring naar de door het college gerapporteerde informatie.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze controleverklaring
- Rechtmatigheidsverantwoording**
- Gemeenteraadsverkiezingen
- Wijzigingen standaarden
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Rechtmatigheidsverantwoording

de gemeente Zeist loopt goed op schema inzake de voorbereidingen op de rechtmatigheidsverantwoording

De kadernota rechtmatigheid 2022 is gepubliceerd

In augustus 2021 is de [kadernota rechtmatigheid 2022](#) verschenen. De kadernota bevat stellige uitspraken en aanbevelingen die relevant zijn voor gemeenten. Daarnaast is er voor de raadsleden een hoofdstuk (hoofdstuk 2) waarin op hoofdlijnen uitleg wordt gegeven over het begrip rechtmatigheid en de rollen die de verschillende partijen hebben. Wij bevelen u aan om kennis te nemen van dit hoofdstuk.

Vanuit PwC hebben we recent een ['blog'](#) gepubliceerd over 'De rol van de raad bij de rechtmatigheidsverantwoording' waarin een zestal adviezen wordt geschreven voor raadsleden. Eén van die adviezen is: 'Wees helder over de gewenste rapportage door het college'.

De gemeente Zeist loopt goed op schema inzake de voorbereidingen op de rechtmatigheidsverantwoording

De gemeente Zeist is volop bezig met de voorbereidingen op de rechtmatigheidsverantwoording. De wisselwerking tussen de drie lijnen van het [Drielijnenmodel](#) wordt geoptimaliseerd en er wordt jaarlijks een Auditverslag opgesteld met de geconstateerde afwijkingen in het kader van rechtmatigheid. Op de volgende pagina hebben we een [statusoverzicht](#) opgenomen met een aantal essentiële elementen voor de rechtmatigheidsverantwoording.

In de paragraaf bedrijfsvoering in de jaarrekening 2021 heeft het college reeds voorgesorteerd op de rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording zelf zal vanaf 2022 deel uit gaan maken van de [jaarrekening](#). Deze verantwoording bevat een voorgeschreven

standaardtekst en beschrijft of er afwijkingen (fouten en/of onduidelijkheden) zijn te melden, die de door de raad gestelde verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid hebben overschreden.

In de paragraaf bedrijfsvoering (in het [jaarverslag](#)) beschrijft het college vervolgens de geconstateerde afwijkingen boven de rapporteringsgrens (€100.000) en beschrijft het college de voorgenomen acties. Het college van de gemeente Zeist heeft de jaarrekening 2021 al voorbereid op de komst van de rechtmatigheidsverantwoording door de paragraaf bedrijfsvoering hier al op voor te sorteren. Dat stelt u als raadslid in staat om nu al te reflecteren op de daarin opgenomen teksten.

De ambitie van de gemeente Zeist is een In Control Statement

Wat ons betreft is de rechtmatigheidsverantwoording de eerste stap in het expliciet zelf verantwoording afleggen vanuit het college. De volgende stap zou verbreding zijn naar andere kwaliteitsaspecten van de interne beheersing, bijvoorbeeld naar de effectiviteit of efficiency van de processen. Een ambitie die binnen de gemeente Zeist aanwezig is. Het 'in control statement' (ICS) is een instrument om die groei in volwassenheid van uw interne beheersing te stimuleren. Een interne beheersing die het college in staat stelt vanuit een breder perspectief te sturen en de raad inzicht te geven in de kwaliteit van de beheersing. Van belang is daarbij om te zorgen dat een ICS geen 'administratieve oplossing' wordt met alleen versterking van het bewustzijn, maar leidt tot daadwerkelijke verbreding van de beheersing naar andere aspecten met aanvullende maatregelen in de processen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze controleverklaring
- Rechtmatigheidsverantwoording**
- Gemeenteraadsverkiezingen
- Wijzigingen standaarden
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Rechtmatigheidsverantwoording

Inzicht in de veranderingen en de misverstanden rondom de rechtmatigheidsverantwoording

Wat zijn de misverstanden?

- Het college wordt nu verantwoordelijk voor de rechtmatigheid. Dit klopt niet. Dit was namelijk al zo, dus dit is niet veranderd.
- De werkzaamheden van de accountant worden minder. Dit klopt niet. Omdat de accountant een getrouwheidsoordeel geeft bij de rechtmatigheidsverantwoording, dient de accountant net zoveel werkzaamheden te verrichten als in het verleden.
- Rechtmatigheidsfouten kunnen nog steeds leiden tot een anders dan goedkeurende controleverklaring. Dat klopt niet. Rechtmatigheidsfouten wegen niet meer mee voor het oordeel van de accountant en kunnen dus ook niet leiden tot een aangepaste controleverklaring. Indien de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording zelf niet kan worden vastgesteld, kan dit impact hebben op de controleverklaring van de accountant.
- Een rechtmatigheidsverantwoording is hetzelfde als een 'In Control Statement'. Dat klopt niet. Een In Control Statement omvat meer aspecten dan rechtmatigheid.
- Het college moet alle afwijkingen toelichten. Dat klopt niet. In de rechtmatigheidsverantwoording licht het college alle afwijkingen toe voor zover die leiden tot een overschrijding van de verantwoordingsgrens (bij de gemeente Zeist 1%). In de paragraaf bedrijfsvoering wordt een toelichting gegeven op alle afwijkingen die uitkomen boven de rapporteringstolerantie (die ook voor de accountantscontrole geldt, namelijk €100.000).

Benodigde acties in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording	Heeft het college reeds afspraken gemaakt over deze onderwerpen:		
	Ja	Onder handen	Nee
De verantwoordingsgrens voor 2022 is bepaald op basis van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves	●		
De verantwoordingsgrens voor 2022 is vastgesteld door de raad	●		
Het normenkader 2022 is onder handen of datum vaststelling door de raad is gepland		●	
De financiële verordening is herzien indien er staat dat de accountant de rechtmatigheid toetst			●
De financiële verordening bevat op welke wijze wordt omgegaan met begrotingsonrechtmatigheden			●
Het college en de raad hebben overeenstemming inzake de mate van detail in de paragraaf Bedrijfsvoering		●	
Het interne controleplan van de gemeente bevat een scoping van de processen en balansposten, risicoanalyses per proces en post en controleaanpak	●		

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze controleverklaring
- Rechtmatigheidsverantwoording
- Gemeenteraadsverkiezingen**
- Wijzigingen standaarden
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Gemeenteraadsverkiezingen

Overdrachtdossier nieuwe raadsleden als basis voor het jaarrekeningproces

Op woensdag 16 maart zijn de gemeenteraadsverkiezingen geweest. Een tijd waarin nieuwe raadsleden zich inlezen in de gemeentefinanciën en waar snel de behandeling van de jaarrekening op de raadsagenda staat.

Vanuit uw controlerende rol staat jaarlijks de vaststelling van de jaarrekening op de raadsagenda. Wij als accountant ondersteunen u graag in uw controlerende rol en zorgen ervoor dat u zich daarbij vooral kunt richten op de (beleids)inhoud. Op onze website hebben we een kort [filmpje](#) weergegeven waarin kort uw (nieuwe) rol en verantwoordelijkheid wordt belicht. Op onze [website](#) geven we ook vijf concrete adviezen voor raadsleden hoe de jaarrekening gebruikt kan worden als instrument en waarbij u zich als (nieuwe) raadslid kan inlezen in de rol van raadsleden in het jaarrekeningproces en de accountantscontrole bij gemeenten.

Vanuit onze natuurlijke adviesfunctie hebben we ook een 'overdrachtdocument' gemaakt die zal worden toegevoegd aan het 'overdrachtdossier' die door de griffie zal worden aangeboden. Uiteraard wilden we ook graag persoonlijk met u kennismaken en dat zullen we doen tijdens het 'introductieprogramma voor nieuwe raadsleden' op 24 mei 2022. Het overdrachtdocument en onze presentatie hebben tot doel om u:

- in positie te brengen om uw rol als raadslid goed te kunnen vervullen bij het vaststellen van de jaarrekening 2021, dat in juni op de agenda staat;
- te informeren over wie uw accountant is en hoe u ons kunt bereiken;
- een naslagwerk voor latere momenten te verstrekken.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze controleverklaring
- Rechtmatigheidsverantwoording
- Gemeenteraadsverkiezingen
- Wijzigingen standaarden**
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Wijzigingen standaarden

Aandacht gevraagd voor de interne procesbeschrijvingen en risicoanalyses

Meer focus op het proces van risico-identificatie en -beoordeling

Als onderdeel van onze op risico's gebaseerde controle richten wij ons op de gebieden met het grootste risico op afwijkingen van materieel belang. Als reactie op een evoluerende en steeds complexere omgeving die uw gemeente beïnvloedt, zullen we onze aandacht en inspanning vergroten om uw organisatie en het risico-identificatie- en beoordelingsproces te begrijpen. Hierbij wordt ook specifiek de IT-omgeving en bijbehorende risico's meegenomen. Dit sluit aan bij de doelstelling van de herziene controlestandaard 315, die vanaf dit jaar van kracht wordt. Daarom willen wij uw aandacht vragen voor:

- De procesbeschrijvingen. De gemeente Zeist beschikt voor verschillende processen over uitgeschreven procesbeschrijvingen. Hiervan maken de gerelateerde journaalposten ('boekingen') echter nog geen onderdeel uit. We adviseren om deze in het geheel te integreren.
- De kwaliteit van de risicoanalyse uitgevoerd door het college, waarbij tevens ook een specifieke risicoanalyse wordt uitgevoerd voor het onderwerp fraude. Gemeente heeft reeds veel aandacht voor risicoanalyse in brede zin en jaarlijks wordt ook een frauderisicoanalyse opgesteld.
- De aandacht voor de mate van IT-afhankelijkheid van bedrijfsprocessen en het daaruit voortvloeiende risico. Indien de gemeente Zeist wilt steunen op beheersingsmaatregel in of rapportages vanuit een applicatie, dan moet eerst ook de opzet worden geëvalueerd, het bestaan worden vastgesteld en de werking worden gecontroleerd rondom de beheersing van de algemene IT omgeving (ITGC's). De IT-audit moet nog worden geïntegreerd in de interne controle van de gemeente Zeist.

We zijn meer dan bereid om dit onderwerp en de bijbehorende wederzijdse verwachting te bespreken in afwachting van de samenwerking voor volgend jaar.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking**
- Bijlagen

Onze samenwerking

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe wij hebben samengewerkt met u en uw medewerkers. Daarnaast presenteren wij een overzicht van de het aantal uren dat er is gewerkt aan de controle.

08

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- **Onze samenwerking**
- Bijlagen

Onze samenwerking

We hebben een constructieve samenwerking ervaren tijdens het controleproces

In deze huidige tijd van digitaal samenwerken hebben wij een zeer plezierige samenwerking ervaren en is de communicatie tussen team Financiën, team Control en PwC goed verlopen. Hierbij waren de communicatielijnen kort en dit heeft ertoe bijgedragen dat het over het algemeen een meer gestructureerd proces is geweest.

We hebben in onze eerstejaarscontrole een open en fijne cultuur ervaren. Wel hebben we ervaren dat het relatief veel tijd gekost om de controle daadwerkelijk af te ronden. Aangezien we voortdurend streven naar een verbetering van het controleproces en onze dienstverlening, evalueren we dit proces graag op korte termijn.

Onze reflectie op het proces van de jaarrekeningcontrole

De controle van de jaarrekening van de gemeente Zeist vereist voldoende tijd en aandacht van de teamleden van het juiste niveau voor inhoudelijke werkzaamheden, beoordeling en begeleiding. In overeenstemming met de maatregelen die zijn beschreven in het rapport 'In het publiek belang' geven wij hiernaast een overzicht van de uren die we hebben besteed aan de controle van het lopende jaar van de gemeente Zeist. De cijfers hiernaast en op de volgende pagina zijn op basis van beste schatting per 29 juni 2022.

Wij maken gebruik van een webportal (Connect) voor het uitwisselen van documenten. Voor de controle over 2021 is 95% van de opgevraagde documenten tijdig geleverd. Dat is een goede score.

Uit het overzicht blijkt dat we meer uren hebben gemaakt ten opzichte van de planning bij aanvang van de controle.

Dat wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het een eerstejaarscontrole betreft. Dit betreft uren die we reeds hadden ingecalculleerd (105 uur). Daarnaast wordt het veroorzaakt door de stijging van het aantal SiSa regelingen van 14 regelingen in 2020 naar 26 regelingen in 2021 (± 100 uur).

Categorie	Totaal aantal geplande uren	%	Totaal aantal feitelijke uren (schatting)**	%
Partner	50	6%	100	4%
(Senior) manager	130	16%	180	18%
Overig Personeel *	650	78%	800	78%
Totaal	830*		1.080*/**	

* Inclusief de uren besteed door de afdelingen waaraan we werkzaamheden uitbesteden (ongeveer 130 uur).

** Bovenstaande figuur is gebaseerd op onze beste schatting per 29 juni 2022.

Geen bevindingen te melden rondom onafhankelijkheid

Wij hebben onze naleving van externe normen en ons wereldwijde onafhankelijkheidsbeleid met betrekking tot onze dienstverlening in 2021 bewaakt en bevestigd dat wij aan deze onafhankelijkheidsvereisten hebben voldaan en voldoen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking

Bijlagen

SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

Communicatie

Verantwoordelijkheden

Bijlagen

In de eerste bijlage beschrijven we de uitkomsten van de werkzaamheden ten aanzien van de SiSa-bijlage. Daarna staan we stil bij onze controle van de WNT-verantwoording. Vervolgens lichten we de materialiteit toe. Tot slot geven we een update over de verplichte communicatie.

09

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

Communicatie

Verantwoordelijkheden

SiSa

Geen bevindingen in de SiSa-bijlage

Wij hebben in onze controle specifieke werkzaamheden verricht om een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2021. In 2021 zijn er veel SiSa-regelingen bijgekomen. Van de 26 huidige regelingen zijn er 12 nieuw ten opzichte van voorgaand jaar. Voor de bevindingen uit onze controle gelden op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden ('BADO') zwaardere rapporteringstoleranties dan voor andere onderdelen van de reguliere jaarrekening.

De rapporteringstolerantie is per specifieke uitkering:

- €12.500 indien de omvangsbasis kleiner dan of gelijk is aan €125.000;
- 10% indien de omvangsbasis groter dan €125.000 en kleiner dan of gelijk is aan €1.000.000;
- €125.000 indien de omvangsbasis groter is dan €1.000.000.

De rapporteringstolerantie heeft geen consequenties voor de omvang en aard van de controle van specifieke uitkeringen. In de [volgende tabel](#) hebben wij onze bevindingen per specifieke uitkering opgenomen.

De strekking van de verklaring bij de jaarrekening (inclusief de SiSa-bijlage) is goedkeurend inzake de getrouwheid en rechtmatigheid.

Geen significante bevindingen geconstateerd in het kader van M&O

De gemeente Zeist heeft het proces rondom sociale uitkeringen (incl. ToZo) uitbesteed aan Gemeenschappelijke Regeling Regionale Dienst Werk en Inkomen Kromme Rijn Heuvelrug (verder: RDWI).

Binnen de gemeenschappelijke regeling zijn procedures aanwezig om misbruik en oneigenlijk gebruik te detecteren (met betrekking tot de uitkeringsverstrekkingen Tozo).

Op basis van de financiële verantwoording van de RDWI verantwoordt de gemeente Zeist de totale financiële lasten inzake de verstrekte sociale uitkeringen. Deze financiële verantwoording wordt gecontroleerd door een externe accountant.

Deze externe accountant heeft de opzet beoordeeld, het bestaan vastgesteld en de werking gecontroleerd van de aan Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O) gerelateerde beheersingsmaatregelen en hierin geen significante tekortkomingen gesignaleerd.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

Communicatie

Verantwoordelijkheden

Nr.	Regeling/indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
1	A7	Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
2	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
3	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek (deel 2)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
4	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
5	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
6	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
7	C56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
8	C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
9	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
10	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen Covid-19-gerelateerde onderwijsvertragingen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
11	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
12	E13	Slimme laadpleinen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
13	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

Communicatie

Verantwoordelijkheden

Nr.	Regeling/indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
14	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
15	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
16	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
17	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaal 2020	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
18	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2021	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
19	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2020	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
20	G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

Communicatie

Verantwoordelijkheden

Nr.	Regeling/indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
	G4	Tozo 3_ geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4	Tozo 3_ geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4	Tozo 4_ geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4	Tozo 4_ geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4	Tozo 4, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4	Tozo 5_ geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4	Tozo 5_ geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4	Tozo 5, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
21	G4A	Tozo 1_ geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4A	Tozo 1_ geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4A	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

Communicatie

Verantwoordelijkheden

Nr.	Regeling/indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
	G4A	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4A	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4A	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4A	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4A	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4A	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4A	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4A	Tozo 4_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4A	Tozo 4_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4A	Tozo 4, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4A	Tozo 5_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4A	Tozo 5_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
	G4A	Tozo 5, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

Communicatie

Verantwoordelijkheden

Nr.	Regeling/indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
	G4A	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
22	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
23	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
24	H8	Regeling Sportakkoord 2020–2022	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
25	H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
26	L5B	Regiodeals 3e tranche (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen
- SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

Communicatie

Verantwoordelijkheden

Wet normering topinkomens

De bezoldiging van uw topfunctionarissen is juist verantwoord in de WNT-bijlage

Geen controlebevindingen in de WNT-verantwoording 2021

Als onderdeel van onze controle hebben wij de nalevering van de Wet Normering Topinkomens (WNT) gecontroleerd. Uit onze controle blijken geen bevindingen. Op grond van de wet zijn de griffier en de gemeentesecretaris aangewezen als topfunctionaris. Hun bezoldiging is juist en volledig verantwoord in de bijlage WNT in uw jaarstukken.

Wilt u meer weten over de WNT? Kijkt u dan op: <https://www.topinkomens.nl>

Bijlage Wet normering topinkomens (WNT)

U heeft twee topfunctionarissen verantwoord in de jaarrekening 2021.

De twee topfunctionarissen zijn beiden in loondienst.

U heeft in 2021 geen ontslagvergoedingen boven de WNT-grens uitgekeerd

De WNT is in 2021 beperkt gewijzigd

In 2021 is er voor de WNT weinig gewijzigd ten opzichte van 2020. Wel zijn de bedragen geïndexeerd op basis van de loonontwikkeling in de sector overheid. De wettelijke maximale bezoldiging voor topfunctionarissen is aangepast van €201.000 in 2020 naar €209.000 in 2021.

De aandachtspunten voor de WNT-verantwoording 2021 uitgelicht

Daarnaast waren de volgende aandachtspunten mogelijk relevant voor de WNT-verantwoording 2021 van de gemeente Zeist:

- Als één van de topfunctionarissen ook nog een bezoldiging op andere gronden dan de topfunctie krijgt, dan had er mogelijk een extra overzicht in de WNT-verantwoording opgenomen moeten worden. Voor de gemeente Zeist is dit niet van toepassing gebleken.
- Als de gemeente niet-topfunctionarissen in dienstbetrekking zou hebben die in 2021 méér bezoldiging ontvingen dan hun deeltijdfactor x €209.000, dan had deze (op functie) als 'overige functionarissen' in de WNT-verantwoording opgenomen moeten worden. Voor de gemeente Zeist is dit niet van toepassing gebleken.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen
- SiSa
- Wet normering topinkomens
- Materialiteit**
- Communicatie
- Verantwoordelijkheden

Materialiteit

De materialiteit is gedurende de controle toegenomen

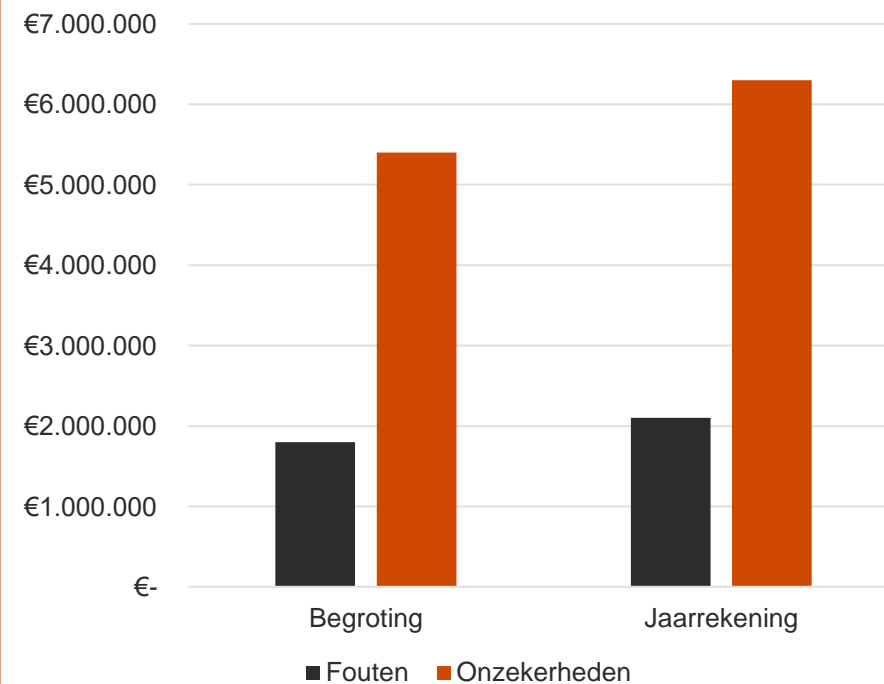
De gehanteerde materialiteit is €2,1 miljoen

De reikwijdte van onze controle wordt beïnvloed door het toepassen van materialiteit. Het begrip 'materieel' wordt toegelicht in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening' in onze controleverklaring. Afwijkingen worden als materieel beschouwd wanneer redelijkerwijs kan worden verwacht dat ze, elk afzonderlijk of in totaal, gevolgen kunnen hebben voor de economische beslissingen die gebruikers op grond van de jaarrekening nemen.

In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) zijn de goedkeuringstoleranties bepaald die de accountant ten behoeve van de oordeelsvorming over de jaarrekening van de gemeente hanteert. De grondslag voor het bepalen van deze toleranties betreft de totale werkelijke kosten van de gemeente, inclusief de toevoegingen aan de bestemmingsreserves. Materialiteit bepaalt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en het effect van vastgestelde afwijkingen op onze verklaring.

In ons controleplan hebben wij een materialiteit vastgesteld van €1,8 miljoen. De materialiteit wordt echter geactualiseerd op basis van de feitelijke financiële gegevens en wijzigingen in uw organisatie en omgeving gedurende het hele jaar. Aangezien de werkelijke lasten, inclusief dotaties aan de bestemmingsreserves, hoger zijn dan in de programmabegroting op basis waarvan wij onze initiële materialiteit hebben berekend, heeft er op basis van de wettelijke uitgangspunten een verhoging plaatsgevonden naar €2,1 miljoen.

Ontwikkeling van de materialiteit

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Speerpunten
- Onze conclusies
- Ontwikkelingen 2021
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen
- SiSa
- Wet normering topinkomens
- Materialiteit
- Communicatie**
- Verantwoordelijkheden

Communicatie

Update over onze communicatie met u

Vereiste communicatie op grond van controlestandaarden	Controleplan	Boardletter	Accountantsverslag
Mededeling over de verantwoordelijkheden van de accountant	●		
Bevestiging van de onafhankelijkheid van PwC	●		●
De zaken die zijn aangemerkt als kernpunten van de controle	●		●
Eventuele significante tekortkomingen in de interne controle		●	●
Eventuele ontdekte of vermoede fraude		●	●
Niet naleven van wet- en regelgeving			●
Schriftelijke bevestigingen gevraagd van het management			●
Alle zaken die van invloed zijn op de vorm en inhoud van de controleverklaring.			●
Standpunt van de accountant over belangrijke kwalitatieve aspecten van de verslaggeving door het college			●
Rapporteren over significante moeilijkheden, aangelegenheden en overige zaken die van belang zijn voor het toezicht op het financiële verslaggevingsproces			●
Niet-gecorrigeerde afwijkingen			●
Significante aangelegenheden die naar voren komen tijdens de controle in verband met verbonden partijen van de gemeente			●
Beschrijving van de reikwijdte en timing van de controle, waaronder significante risico's		●	●

Verantwoordelijkheden

Overzicht van verantwoordelijkheden van college en raad met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving

De verantwoordelijkheden het college bestaan uit:

- het identificeren en monitoren van de wet- en regelgeving die van toepassing is op de gemeente en zorgen voor volledigheid ervan;
- het uitvoeren van een risicobeoordeling die expliciet het risico op fraude omvat, door een analyse van prikkels en druk, kansen, en gedrag en rationalisatie, en het risico van niet-naleving van wet- en regelgeving;
- het opstellen en uitvoeren van programma's en beheersingsmaatregelen ter preventie, ontmoediging en opsporing van fraude (fraudebestrijdingsprogramma's) en niet-naleving van wet- en regelgeving;
- het waarborgen dat de cultuur en de omgeving van de gemeente integer zijn en ethisch gedrag bevorderen;
- ervoor zorgen dat de activiteiten van de gemeente worden uitgevoerd conform de bepalingen van wet- en regelgeving, inclusief het voldoen aan de wet- en regelgeving waarin de vaststelling van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening wordt geregeld;
- het onderzoeken van iedere vermeende of vermoede misstand die onder de aandacht van het management wordt gebracht.

De verantwoordelijkheden van degenen die zijn belast met toezicht (de gemeenteraad) bestaan uit:

- het versterken van een cultuur van integriteit en ethisch gedrag door middel van actief toezicht;
- het beoordelen van de vaststelling van frauderisico's door het management en niet-naleving van wet- en regelgeving, het nemen van passende maatregelen en het zorgen voor een juiste *tone at the top*;
- het waarborgen dat het seniormanagement en raad en college passende maatregelen nemen om fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving te ontmoedigen en te voorkomen, voor een betere bescherming van investeerders, medewerkers en andere belanghebbenden;
- het onderzoeken van iedere vermeende of vermoede misstand die onder de aandacht van de gemeenteraad wordt gebracht;
- het aannemen van een kritische houding ten opzichte van het college op het gebied van niet-gebruikelijke transacties met verbonden partijen en tussen ondernemingen binnen de groep.

Verantwoordelijkheden

Overzicht van verantwoordelijkheden van ons als accountant met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving

De verantwoordelijkheid van de accountant bestaat uit:

- het plannen en uitvoeren van de controle om een redelijke zekerheid te krijgen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat, hetzij door fraude of door fouten;
- het beoordelen of de programma's en de interne beheersingsmaatregelen van de gemeente, waarmee geïdentificeerde risico's van materiële fouten als gevolg van fraude en van niet-naleving van wet- en regelgeving worden aangepakt, op de juiste wijze zijn opgezet en worden uitgevoerd;
- het evalueren van het proces dat het management hanteert voor het beoordelen van de doeltreffendheid van de programma's en interne beheersingsmaatregelen in verband met fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving;
- het evalueren van iedere fraude door het seniormanagement en het effect op de beheersingsomgeving;
- het adequaat reageren op tijdens de controle geconstateerde (vermoede) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving.

In de context van onze controle van de jaarrekening zijn onze doelstellingen met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving als volgt:

- het vaststellen en beoordelen van het risico van materiële onjuistheden in de jaarrekening als gevolg van fraude en als gevolg van niet-naleving van wet- en regelgeving;
- het verkrijgen van voldoende geschikte controle-informatie met betrekking tot de beoordeelde risico's van materiële onjuistheden als gevolg van fraude, door een gepaste controleaanpak te ontwerpen en te implementeren;
- het verkrijgen van voldoende geschikte controle-informatie met betrekking tot de naleving van de bepalingen van die wet- en regelgeving waarvan algemeen wordt erkend dat ze directe gevolgen hebben voor de bepaling van materiële bedragen en toelichtingen in de jaarrekening; en
- het adequaat reageren op tijdens de controle geconstateerde (vermoede) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving.